

[AULA D'ECOLOGIA] Societat civil i conservació del territori, un llarg camí per recórrer

Albert Punsola (/autor/albert-punsola-44)

03/02/2006

El paper de la societat civil en la conservació del territori ha estat el tema de la darrera conferència del mes de febrer, dins l'onzè cicle [Aula d'Ecologia](http://sostenible.cat/node/107637) (<http://sostenible.cat/node/107637>), promogut per l'Ajuntament de Barcelona. En aquesta ocasió, i a diferència del que se sol fer habitualment, l'acte ha anat a càrrec de dos conferenciants: Jordi Sargatal, zoòleg i director de la [Fundació Territori i Paisatge](http://obrasocial.caixacatalunya.es/osocial/redirect.html?link=http://obrasocial.caixacatalunya.es/CDA/ObraSocial/Home/0,3423,1x2y,00.html) ([http://obrasocial.caixacatalunya.es/osocial/redirect.html?](http://obrasocial.caixacatalunya.es/osocial/redirect.html?link=http://obrasocial.caixacatalunya.es/CDA/ObraSocial/Home/0,3423,1x2y,00.html)

[link=http://obrasocial.caixacatalunya.es/CDA/ObraSocial/Home/0,3423,1x2y,00.html](http://obrasocial.caixacatalunya.es/CDA/ObraSocial/Home/0,3423,1x2y,00.html)) i Jordi Pietx, director de la [Xarxa de Custòdia del Territori](http://www.custodiaterritori.org/) (<http://www.custodiaterritori.org/>). Tots dos han orientat les seves intervencions de manera primordialment divulgativa. La idea final que s'ha transmès és clara. S'ha avançat molt en els darrers anys en conservació i custòdia del territori a Catalunya però queda encara molt camí per recórrer, si ens volem equiparar amb altres països del nostre entorn com, per exemple, Anglaterra. **Comprar per preservar** Jordi Sargatal ha explicat els orígens i la tasca actual de la Fundació Territori i Paisatge que ha emmarcat en l'obligació que les caixes d'estalvi tenen per llei de dedicar una part del seu pressupost a obra social. 'El que no és tan habitual' -ha assenyalat- 'és que ho facin en l'àmbit del medi ambient'. Amb vuit anys de funcionament, la Fundació ha adquirit 20 espais emblemàtics que sumen més de 7500 ha arreu del país. Sargatal n'ha fet un repàs i curiosament l'auditori se n'ha adonat que molts d'aquests espais eren llocs amb roques i de difícil accés com era el cas del Port d'Arnés, als ports de Beseit. Sobre aquesta característica de molts dels indrets, Jordi Sargatal ha dit que 'hem comprat moltes zones de roca perquè els seus propietaris els veien com a llocs estèrils'. Dins de les adquisicions hi ha també boscos de ribera, boscos, prats i estanys com el d'Ivars que, 50 anys després de la seva dessecació, s'ha reinundat. L'objectiu és preservar la biodiversitat i els valors de cada espai, així com propiciar que la presència humana gaudeixi de l'entorn sense generar una pressió excessiva. La política d'adquisició té el seu complement amb convenis de col·laboració amb propietaris per ajudar a la gestió de determinats espais. Entre una fórmula i altra, la Fundació Territori i Paisatge gestiona actualment un 3% del territori català. Un altre sistema d'actuació, amb resultats molt positius per a la biodiversitat, consisteix en adquirir drets de tala o drets de cacera - que no són exercicis- de manera que es pot preservar un bosc o una espècie en perill, com ha estat el cas del linx ibèric. La Fundació ha estès les seves actuacions fora de Catalunya. La Fundació es va inspirar en el model del [National Trust](https://www.nationaltrust.org.uk/main) (<https://www.nationaltrust.org.uk/main>) que treballa des de fa 108 anys a Anglaterra i el País de Gales. Es tracta d'un autèntic referent en conservació -que abarca també el patrimoni cultural- i que compta amb 400.000 ha i més de 3 milions de socis. Sargatal ha destacat l'entrada de la Fundació Territori i Paisatge a la xarxa europea [Eurosites](http://eurosites.org/) (<http://eurosites.org/>) a la qual també pertany el National Trust així com altres organitzacions de 21 països. I si un dia les caixes desapareguessin? Sargatal ha posat damunt la taula la qüestió per respondre que 'si això passés s'ha establert que el patrimoni de la Fundació hauria de passar o bé a una entitat similar o a l'administració pública'. La tasca tindria una continuïtat assegurada. **Els reptes de la custòdia del territori** Jordi Pietx ha explicat el concepte de custòdia que ha definit com 'una estratègia per involucrar els propietaris en la conservació del territori'. Es tracta d'una tasca d'intercanvi, de coneixement, i també de persuasió, per aconseguir que els propietaris puguin fer compatible el rendiment econòmic de les seves finques amb la cura dels valors ambientals i paisatgístics. Segons Pietx, això s'aconsegueix amb un mètode que va 'de la sensibilització fins als mecanismes d'acord'. Les principals activitats dels membres d'aquesta xarxa

és realitzar els estudis dels llocs que es consideren interessants per a treballar, contactar els propietaris, establir-hi el diàleg pertinent i, planificar, restaurar i gestionar a partir d'un pacte... A més, es realitzen campanyes per a captació de fons i, si és possible en algun cas, es pot intentar accedir a la propietat. Pietx ha dibuixat un panorama d'una banda engrescador, en el sentit que existeixen una gran quantitat d'entitats que treballen en aquesta xarxa -unes 150 de conservació del territori, de les quals unes 130 específicament de conservació de la natura- però ha volgut posar en relleu els principals problemes als quals s'enfronten les entitats. Un d'ells, probablement el més important, és la manca de professionalització. Pietx s'ha demanat també 'si tota aquesta tasca que s'està fent s'està explicant prou bé a la ciutadania' tot referint-se al baix impacte social que té la feina de la Xarxa. Ha afirmat, seguint aquest raonament, que la custòdia hauria de ser 'coneguda, valorada i participada per a la societat' i que 'cal treballar per assolir aquests objectius de maduresa'. Pietx ha resumit els grans reptes de les entitats que col·laboren en la Xarxa en: professionalització, innovació, comunicació i màrqueting'. Tot fent autocrítica ha assenyalat que 'no podem dir que a la gent això no li interessa sinó que hem de pensar què fem nosaltres perquè els interessi'. **Més recursos** Jordi Pietx ha reclamat més recursos per donar un impuls definitiu a la custòdia del territori de la qual ha dit que fa 'una tasca complementària de les polítiques públiques'. Ha afegit que, a banda del sector públic, 'cal atraure a les fundacions i a les empreses privades' També ha dit que 'caldria revisar la fiscalitat de la conservació de la natura perquè els esforços en aquesta direcció poguessin desgravar'. Segons Pietx, la Xarxa de Custòdia del Territori és 'un pas important' però alhora creu que 'estem a una distància d'anys llum d'altres països'. Tot reprenent l'exemple del National Trust que havia esmentat Jordi Sargatal, Jordi Pietx ha citat algunes xifres que diuen molt. Així l'organització britànica té un pressupost anual de 462 milions d'euros de mitjana mentre que les entitats dedicades a custòdia en el nostre país es mouen entre els 36.000 i 40.000 euros, també de mitjana anual.

 Més informació sobre l'aula d'ecologia, [aquí](http://sostenible.cat/node/107637) (<http://sostenible.cat/node/107637>).

Adjunt

Mida

Foto: A.P.

46.48

(<https://www.sostenible.cat/sites/sostenible.cat/files/public/migraciudades/img/sargatalipietx2p.jpg>)

KB

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A/www.sostenible.cat/noticia/aula-decologia-societat-civil-i-conservacio-del-territori-un-llarg-cami-per-recorrer-0>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/noticia/aula-decologia-societat-civil-i-conservacio-del-territori-un-llarg-cami-per-recorrer-0>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors](/newsletter/sostenible) (/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

Arxiu (/arxiu)

Continguts per categoria (/tagclouds/chunk/3)

Continguts per etiqueta (/tagclouds/chunk/1)

Continguts per municipi (/tagclouds/chunk/2)

Avís legal (<http://www.diba.cat/avislegal>)

Contacte (/formulari/contacte)

RSS (<https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=>)

(<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>)

(<http://www.twitter.com/xarxasost>)

(<http://youtube.com/xarxasost>)

([rss.xml](#))